

Skadelige stoffer

Brændefyring er den dominerende danske forureningskilde til en lang række skadelige stoffer: Tjærestoffer, fine partikler, sodpartikler og dioxiner. Særligt forureningen med partikler giver voldsomme helbreds-skader. Brændefyring står for 65 % af den direkte partikeludledning.

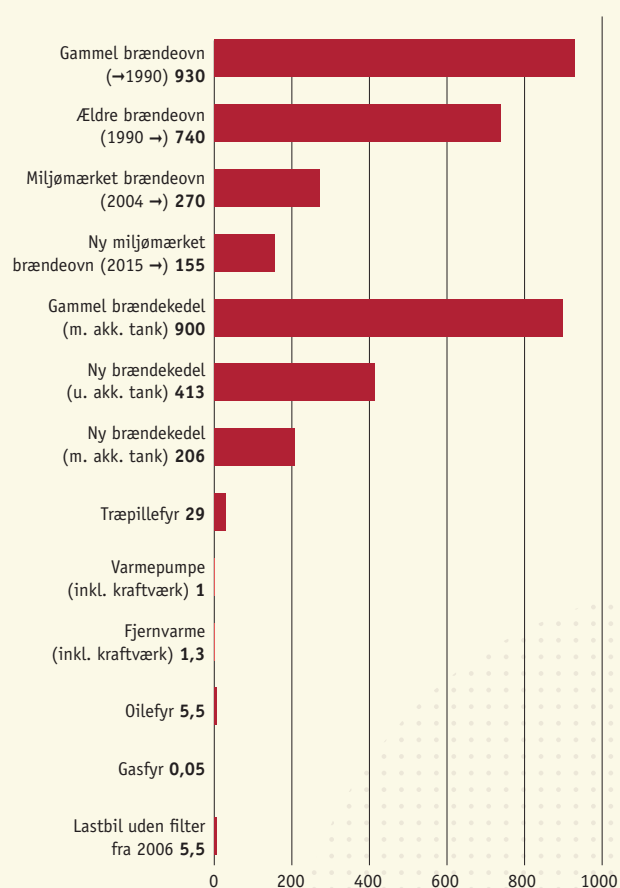
Partikelforurening

Brændefyring forurener meget mere end andre varmekilder og udleder således over 20 gange flere partikler end alle landets kraftværker tilsammen. Selv en ny miljømærket brændeovn, der fyres optimalt, forurener over 25 gange mere end en 10 år gammel lastbil uden partikelfilter. Nye miljømærkede brændeovne er en forbedring, men de løser på ingen måde miljøproblemet. Forureningen udledes ofte i lav højde i villaområder og forurener luften til skadelige niveauer. Ligeledes kan brændefyring bidrage markant til forurening af luften inde i din bolig.

Brug næsen

Målinger af ultrafine partikler i 15 villaområder viser, at der er en tydelig sammenhæng mellem røglugt og luftforurening fra brændefyring. Selv ved svag røglugt er luftforureningen 5-10 gange større end røgfri steder i samme villaområde, mens forureningen kan være over 50 gange større ved stærk røglugt. Luftforureningen i villaområder kan derved nå samme høje niveauer som på landets mest trafikerede gader i myldretiden. Brug din næse og klag til kommunen, hvis der er tydelig røglugt. Klager får kommunen til at prioritere forureningsbekæmpelse.

Partikeludledning (PM_{2,5}) fra varmekilder (g partikler pr. GJ)

Partikeludledning fra forskellige varmekilder og til sammenligning fra en ældre lastbil. Forureningen fra fjernvarme og varmepumper er inkl. forureningen fra kraftværker. For brændekedler er vist forurening med og uden akkumuleringstank (hhv. m. akk. tank og u. akk. tank).

Brændefyring er hyggeligt men forureningen er uhyggelig høj

Det virker ikke foreneligt med miljømærkning, at en miljømærket brændeovn forurener 25 gange mere end en gammel lastbil

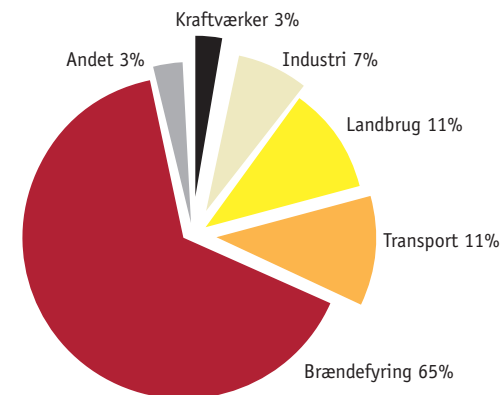
Helbredsskader

Det er velkendt, at partikelforurening øger risikoen for blodpropper, hjerte-karsygdomme, alvorlige luftvejslidelser, kræft og derved for tidlig død. Den seneste opgørelse viser, at alene forureningen med fine partikler fra dansk brændefyring årligt forårsager ca. 540 for tidlige dødsfald, ca. 330.000 luftvejslidelser og ca. 530.000 sygedage hos danskere.

Den samlede regning for helbreds-skaderne fra brændefyring er ca. 5,7 mia. kr årligt. Et beløb vi alle betaler via skatter og dårligere helbred.

Klimaskader

Brændefyring sparer under nogle forhold CO₂ fra fossile brændsler, som er den vigtigste årsag til global opvarmning. Men brændefyring udleder samtidig sodpartikler, der på kort sigt er en af de vigtigste årsager til global opvarmning efter CO₂. Det er derfor i alle tilfælde bedst for klimaet at erstatte brændefyring med klimarigtige alternativer som efterisolering, fjernvarme og varmepumper

Partikelemission 2014 (PM_{2,5}) fra danske forureningskilder

Miljørigtige alternativer

Der eksisterer gode miljørigtige alternativer til brændefyring: Efterisolering, fjernvarme i byerne og varmepumper udenfor byerne. Disse reducerer partikelforureningen med mere end 99%. For de, der fortsat gerne vil hygge foran flammerne, er en elektrisk pejs eller gasdrevne brændeovne en mulighed. Gas udleder næsten ikke skadelige partikler, men medvirker dog fortsat til at skade klimaet.

En elektrisk pejs giver samme hygge helt uden lokal forurening

Folk ved sjældent, at deres brændeovn er et stort miljøproblem

Information

Mange ved fortsat ikke, at de skaber store sundhedsskadelige miljøproblemer, når de fyrer med brænde – også selv om fyringsenheden er miljømærket og der fyres lige efter bogen. Information om forureningen fra brændefyring er vejen frem, da kun få danskere ønsker at forurene.

Hvis du vil vide mere

Nøglepublikationer

Forurening fra Brændefyring, Det Økologiske Råd:
<http://shop.ecocouncil.dk/varedetaljer.asp?shopid=851152&funique=254&kat=18&hkat=10&varegruppe=5>

Økonomi og Miljø 2016, Kapitel II Luftforurening, Det Økonomiske Råd:
<http://www.dors.dk/vismandsrapporter/oekonomi-miljoe-2016/kapitel-ii-luftforurening>

Helbredseffekter og helbredsomkostninger fra emissioner i Danmark,
DCE ved Aarhus Universitet: <http://dce2.au.dk/pub/SR182.pdf>

Links

Det Økologiske Råd: www.ecocouncil.dk/vores-arbejde/luftkvalitet-1

Astma-Allergi Danmark: <http://dinhverdag.astma-allergi.dk/braendeovne>

Kræftens Bekæmpelse: www.cancer.dk/forebyg/rens-luften/luftforurening/udendoers-luftforurening/braendeovne

Lungeforeningen: www.lunge.dk/braendeovnsforurening

Landsforeningen til Oplysning om
Brænderøgsforurening: www.braenderoeg.dk

Projekt Clean Heat: www.clean-heat.eu

Udskrift, kopiering og enhver form for distribution af denne folder er meget ønskelig og kan frit foretages med angivelse af kilde.

Ved at melde dig ind i Det Økologiske Råd kan du aktivt støtte vores indsats mod skadelig luftforurening – læs mere på www.ecocouncil.dk

Koch & Falk

Forurening fra brændefyring

Brændefyring er Danmarks mest sundhedsskadelige forureningskilde

Vidste du, at forurening fra brændefyring

- forårsager over 500 for tidlige dødsfald og 330.000 luftvejslidelser årligt
- koster vores samfund små 6 mia. kr. hvert år i helbredsskader
- kan forurene dit indeklima til sundhedsskadelige niveauer

Det Økologiske Råds arbejde med brændefyring er støttet af det store EU LIFE projekt: *Clean Heat* og af den amerikanske klimafond: *Climate Works Foundation*. Kvalitetssikring af faktuelle oplysninger i afsnittene Skadelige stoffer, Partikelforurening, Helbredsskader og Klimaskader samt tilhørende figurer: DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet. Det Økologiske Råd bærer desuagtet selv ansvaret for konklusioner, der ikke nødvendigvis repræsenterer DCE's opfattelse.

